

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ OBZOR 2 – 2007 ROČ. VII

Jaroslava Hečková

Determinanty ďalšieho vývoja priemyslu

The Determinants of the Future Industrial Development

Summary:

This article analyses the determinants of the future's industrial development. It identifies the new conditions, driving forces and limitations of industrial development (for example factors as globalisation, global competitiveness, liberalization of economic policy in the trade, investment, ownership, supply of direct foreign investments, technical, technological and innovation changes, environmental requirements, sustainability of development) in the age of globalisation with special regard on the Slovak and European industry.

Anotace:

Článek analyzuje determinanty dalšího vývoje průmyslu. Identifikuje nové podmínky, vůdčí síly a omezení průmyslového vývoje (například faktory jako globalizace, liberalizace obchodní hospodářské politiky, investice, vlastnictví, nabídku přímých zahraničních investic, technické, technologické a inovační změny, ekologické podmínky, udržitelnost rozvoje) v době globalizace se zvláštním důrazem na slovenský a evropský průmysl.

Zdeňka Hrnčárková

Několik pohledů na novou ekonomiku

Several Views on the new economy

Summary:

The article focuses on the problematics of the *new economy*. While the fact that terminology differs vastly is not a considerable problem, the differences in definitions could cause some misunderstandings. There are many polemics about recognition, quantification and existence of the *new economy* among the economists. The *new economy* could be viewed from both, the microeconomic and macroeconomic perspectives, whereas its existence in the macroeconomic level is often in dispute. The following themes – financial return of investment, productivity of labour and change in structure of firms – are considered in this article. The origin of the *new economy* could be located to the USA which stress the importance of education and research and development. However, today's leaders in information and communication technologies could be found among the Scandinavian states, where the political will for the knowledge-based economy is really strong.

Anotace:

Článek se zabývá problematikou nové ekonomiky. Zatímco výrazná odlišnost terminologie není závažným problémem, rozdílné definice mohou způsobit některá nedorozumění. Mezi ekonomy existuje silná polemika o rozpoznání, kvantifikaci a i samotné existenci nové ekonomiky. Nová ekonomika může být vnímána z mikroekonomické i makroekonomické

perspektivy, ovšem její existence na makroekonomické úrovni je často předmětem sporů. V článku jsou pojednávána následující témata – finanční návratnost investic, produktivita práce a změny firemní struktury. Původ nové ekonomiky můžeme nalézt v USA, které zdůrazňují důležitost vzdělání, výzkumu a rozvoje. Nicméně současné lídry v oblasti informačních a komunikačních technologií nalezneme spíše mezi skandinávskými zeměmi, kde existuje skutečně silná vůle pro ekonomiku založenou na znalostech.

Luděk Kouba

**Sociálně-ekonomické přístupy k teorii růstu v rámci literatury ekonomie hlavního proudu
Social-economic Approaches to the Growth Theory in the Mainstream Literature Framework**

Summary:

Lots of alternative social-economic contributions to the growth theory have emerged in the economic literature since the early nineties. Their common feature is that they focus on the significance of various non-economic factors. These factors could be sorted out into political, institutional and cultural features. Nowadays, the majority of economists accept importance of basic institutions (property rights) in the economic growth and development. However, contemporary mainstream literature leaves them out completely. The aim of this paper is to analyze the incidence of social-economic approaches to the growth theory in mainstream literature and to point out their undervaluation in relation to their real importance. The first part of the paper deals with Czech literature and the second part with foreign literature.

Anotace:

Od počátku devadesátých let se v ekonomické literatuře objevilo mnoho různých sociálně-ekonomických příspěvků k teorii růstu. Jejich společným rysem bylo soustředění zájmu na ne-ekonomické faktory. Tyto faktory můžeme rozdělit na politické, institucionální a kulturní znaky. V současnosti tak většina ekonomů připouští důležitost základních institucí (vlastnických práv) pro ekonomický růst a rozvoj. Nicméně současná literatura hlavního proudu je zcela opomíjí. Cílem tohoto článku je analyzovat dopad sociálně-ekonomických přístupů k teorii růstu na literaturu hlavního proudu a poukázat jejich podhodnocení ve vztahu k jejich skutečné důležitosti. První část článku se zabývá českou literaturou a druhá část je zaměřena na literaturu zahraniční.

Erika Pastoráková, Eva Rievajová

**Dôchodkové systémy v krajinách Európskej únie v kontexte reformných procesov
The Pension Systems in the EU Countries in the Context of Reform Processes**

Summary:

The pension reform is one of the most sensitive and complex interference with lives of major part of the population. Financing of pension systems is part of public finance, having an impact on its quality and sustainability.

The pension reform in Slovakia is based on three pillars model. The first pillar is obligatory and financed on an on-going basis (unfunded), the second pillar presents contributions to retirement funds, creating capital funds and the third pillar consists of voluntary pension saving schemes. The article deals with positive and negative sites of the existing systems of financing of pensions.

Anotace:

Otázky důchodkových systémů a hledání jejich systémových řešení se stali dominantnou ekonomickou tématou v řadě vyspělých zemí světa. Důchodková reforma je jednou z nejcitlivějších a nejkomplikovanějších zásahů do života značné části populace. Financování důchodkových systémů je součástí veřejných financí, významně ovlivňuje jejich kvalitu a udržitelnost. Důchodková reforma v SR vychází z trojpilierového modelu, kde první pilier je povinný průběžně financovaný, druhý představuje starobné důchodkové spoření financované kapitalizačním způsobem a třetím je dobrovolné důchodkové spoření. Príspevok poukazuje na klady a zápory existujících systémů financovania dôchodkov.

Tibor Paulík, Eubica Švantnerová

Ponímanie vlastníctva v ekonomickej teórii

The Views on the Ownership Conception in the Economic Theory

Summary:

The paper wants to introduce evolution of views on the ownership conception from the standpoint of the economic theory. It describes the views on the ownership conception as well as the attitudes to it, along with the evolution of the economic theories and refers to major determinants of individual economic schools in the process of defining the ownership conception. In conclusion, the paper explains the importance of precise definition of the ownership conception for the municipalities needs.

Anotace:

Článek představuje vývoj pohledu na koncepci vlastnictví z pohledu ekonomické teorie. Popisuje pohledy na koncepci vlastnictví stejně jako názory na ně v průběhu vývoje ekonomických teorií a poukazuje na determinanty jednotlivých ekonomických škol v procesu definování koncepce vlastnictví. V závěru článku vysvětluje důležitost přesné definice koncepce vlastnictví pro potřeby místních samospráv.

Michal Tvrdoň

Komparativní analýza minimální mzdy v ČR a ve vybraných zemích EU

The Comparative Analysis of the Minimum Wage in Czech Republic and Selected EU Countries.

Summary:

Presented article deals with minimum wage within selected EU countries. We consider minimum wage desirable by reason of incentive to work of low paid and unskilled workers. On the other hand, empirical studies proved some negative impacts on young workers. The main problem of minimum wage is setting of its amount both in absolute rate or in relative one (e.g. to average wage). This rate should be stimulating enough (in a relation to low paid workers) and simultaneously not binding (in a relation to employers). Performed analysis has shown that minimum wage settings differ within EU countries. The ratio of female workers who earn minimum wage to total female workers is higher than the same ratio of male workers in most EU countries.

Abstrakt

Předkládaná stať se zabývá komparativní analýzou minimální mzdy v ČR a ve vybraných zemích EU. Minimální mzda je považována nejen za jeden z nástrojů motivace nízkopříjmové pracovní síly, ale také jako sociální nástroj, jehož hlavním smyslem je zajištění určité výše

příjmů u nízkokvalifikované pracovní síly. Stat' je rozdělena do tří částí. První část je věnována teoreticko-metodologickým východiskům, druhá je svou podstatou geneze statutu minimální mzdy v ČR a třetí část obsahuje komparativní analýzu ve vybraných zemích EU.